

هنر تعالی بخش روح

حمیدرضا شرعیاتی / دبیر هنر دبیرستان پسرانه دوره اول

این ضعف، برپایی جلسات و برنامه‌های متنوع خانواده‌ها، معلمین و دانش‌آموزان با حضور معلمین متخصص و فعال، به هدف ایجاد شبکه‌ای که انتقال دانش، آگاهی، تخصص، روش‌های آموزشی و دستاوردها را امکان‌پذیر کند، یک راهکار است. این راهکار کمک می‌کند تا زمان و هزینه‌ای که معلمان خلاق و حرفه‌ای هنر برای برانگیختن ذوق و خلاقیت دانش‌آموزان صرف می‌کنند، نه تنها با بی‌توجهی از بین نرود، بلکه صرف ایجاد شناخت، آگاهی و انگیزه شود.

یکی از ویژگی‌های هنر، بی‌مرز بودن است که انواع آن (نقاشی، خوشنویسی، موسیقی، مجسمه‌سازی و...) مبین این ویژگی است. معلم هنر با تخصص در هر یک از این زمینه‌ها، می‌تواند به پرورش خلاقیت که هدف اصلی بهره‌گیری از هنر است، کمک کند. مثلاً معلم هنر با تخصص خوشنویسی، می‌تواند با شناساندن جایگاه این هنر در اسلام، اشاره به ابداع انواع خط‌ها و تکامل آن‌ها، معرفی ظرفیت‌های این شاخه برای گسترش خلاقیت و آفرینش آثار هنری، بسترسازی لازم را انجام دهد و گرایش و علاقه را در دانش‌آموزان ایجاد کند. تعقیب چنین روش و نگاهی از سوی همه معلمین هنر، زمینه‌های جوشش هنری در مدارس را به دنبال خواهد داشت، که در بلندمدت به تحقق اهداف تعالی از مسیر هنر که در ابتدای یادداشت به آن اشاره شد، منتهی می‌شود ●●●

همان‌گونه که جسم آدمی برای زنده ماندن نیاز به پرورش دارد، روح انسان نیز باید با منابع مختلف تغذیه‌شود تا به رشد و تکامل دست‌یابد. جسم بدون روح معنایی ندارد و اگر روح دچار مشکل شد، جسم نیز از آسیب در امان نخواهد بود. یکی از منابع تغذیه روح، هنر است و انسان‌ها در طول تاریخ با آفرینش آثار هنری در اعتلای بُعد غیر جسمانی خود کوشیده‌اند. این صبغه تاریخی، نشان از جایگاه ویژه هنر در زندگی انسان دارد، اما امروزه که تکنولوژی یک‌تاز میدان و دغدغه انسان معاصر به‌خصوص دانش‌آموزان شده، مسیر آرامش و تکامل روح آن‌ها را با اشکال روبرو ساخته است، درحالی‌که در دوران کودکی و نوجوانی که شخصیت و ثبات فکری شکل می‌گیرد، هنر می‌تواند تأثیرات مثبت و پایداری داشته باشد. بنابراین، مسئولین مدارس در کنار خانواده، باید با توجه به حساسیت این دوران، همگام با آموزش دروس پایه، اهمیت ویژه‌ای به هنر بدهند و در ارتقای کیفی آن تلاش کنند. البته بالا رفتن کیفیت آموزش و یادگیری هنر در تدریس خوب خلاصه نمی‌شود و همکاری تمام مجموعه، به‌ویژه خانواده‌ها با دبیران، کمک می‌کند دانش‌آموزان استعدادیابی شده و در مسیر رشد مناسب قرار گیرند.

متأسفانه، یکی از ضعف‌های آموزش کیفی هنر، فقدان معلم هنر متخصص در تمام مدارس است. برای کم‌رنگ کردن اثر

هنر و ملزومات آن

منیژه تقدیر / معلم هنر دبستان پسرانه ناحیه ۲

کامل نیست، مگر این که فرصت دیده‌شدن و خودارزیابی برای دانش‌آموز ایجاد شود. برپایی نمایشگاه از دستاوردهای هنری دانش‌آموزان، روش خوبی است که هم خانواده را در جریان رشد فرزندش قرار می‌دهد و هم به دانش‌آموز کمک می‌کند جایگاه خود در مسیری که در آن حرکت می‌کند را پیدا کند. اگر مدیر و مسئولین مدارس برای تحقق این گام‌ها تلاش کنند، می‌توان امیدداشت هنر مسیر مطلوبی در مدارس طی کند و زمینه پرورش خلاقیت و تغییرات هرچند کوچک را در تعلیم و تربیت ایجاد کند ●●●

انسان امروز که در میان انفجار اطلاعات و استفاده از تکنولوژی‌های جدید گرفتار شده، نیازمند کسب مهارت‌هایی چون تفکر خلاق، انعطاف و دقیق بودن است. در این بحبوحه، آموزش ما به‌جای ذخیره اطلاعات و کاربرد شیوه‌های مرسوم، می‌تواند با تأکید بر قدرت فکر انسان در ایجاد افکار جدید و ایده‌های نو و تبدیل آن‌ها به واقعیت، به کیفیت پردازد. بنابراین، تغییر و تحول نظام آموزشی مستلزم به‌کارگیری شیوه‌هایی است که دست‌اندرکاران تعلیم و تربیت از سطوح بالا گرفته تا مدیران و معلمان، حتی اولیای دانش‌آموزان باید به آن توجه کنند. یکی از روش‌های پرورش خلاقیت، هنرآموزی است که باید در مدارس بصورت جدی تر دنبال شود. در این یادداشت چند نکته اجرایی برای تحقق آموزش هنر در مدارس برشمرده شده است. هنر در آموزش، ابعاد مختلف و متنوعی دارد، اما در اولین قدم باید ابزار و امکانات آن در مدارس فراهم شود تا بتوان تمام این جنبه‌ها را پوشش داد. اختصاص یک مکان مجزا به کلاس هنر در مدارس، که از کلاس‌های دیگر جدا باشد و تعبیه لوازم و ابزارهای هنر در آن ضرورت اول است، تا دانش‌آموز در فضایی مناسب و با در اختیار داشتن ابزار و امکانات، فرصت ابراز خلاقیت‌هایش را به‌دست آورد. به‌کارگماردن مربیان مجرب و متخصص گام بعدی است که فراهم کردن دسترسی به اینترنت برای استفاده از ایده‌ها و تفکرات بدیع و فرامرزی، بازدید از گالری‌های هنری، بازدید از اماکن تاریخی و فرهنگی با هدف آشنایی با فرهنگ بومی و منطقه‌ای، مکمل اثربخش واقع‌شدن معلم حرفه‌ای در کنار دانش‌آموزان خلاق است. فراموش نکنیم که فرایند آموزش